

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.432/2016/3.

A tanács tagjai: Dr. Zanathy János
a tanács elnöke
Dr. Farkas Katalin
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes:

Az alperes: ONYF Nyugdíjfolyósító Igazgatósága

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

26.M.307/2016/3.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26.M.307/2016/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság Fegyveres Nyugellátási Osztálya a 2012. október 26. napján kelt ... számú határozatával a felperes részére havi 249.005 forint rögzített nyugdíjat állapított meg annak folyósítása nélkül arra figyelemmel, hogy a felperes 1977. február 19-től 2011. december 31-ig 34 teljes év szolgálati idővel rendelkezett.
- [2] Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Nyugdíjfolyósító Igazgatósága a 2015. szeptember 24. napján kelt ... számú határozatával a felperes szolgálati nyugdíj rögzítő határozat módosítása iránti kérelmét elutasította.
- [3] A másodfokon eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Központ a 2015. november 16. napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A társadalombiztosítási szervek határozataikat a 2011. évben hatályos, a fegyveres szervek

hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 181. § (1), (3) bekezdése, 183. § (1)-(2) és (4) bekezdése, 99. § (1)-(3) bekezdése, valamint a hivatásos állomány tagjainak szolgálati időt elismerő támogatásáról szóló 17/2009. (VI.4.) IRM rendelet (továbbiakban: Rendelet) rendelkezéseire, és a Kúria Mfv.II.10.071/2015. számú döntésében foglaltakra alapította.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes kereseti kérelmében kérte a társadalombiztosítási szervek határozatainak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését azzal, hogy a részére folyósított szolgálati időt elismerő támogatás járulékalapot képező jövedelemnek minősül, abból adóelőleget és nyugdíjjárulékot is vontak, így annak összegét a rögzített nyugdíj összegének megállapításánál figyelembe kell venni. A felperes hivatkozott a Hszt. 183. § (1) és (2), (4) bekezdése, 181. § (3) bekezdése, 184. §-a, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 22. § (1) bekezdése, valamint a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról és egyes szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (továbbiakban: Tbj.) 2. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4. § k) pont 1. alpontja, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja.tv.) 16. § (3) bekezdése, a 24/2009. (OT.13.) ORFK utasítás 2.-3. pontjai, valamint a 17/2009. (VI.4.) IRM rendelet rendelkezéseire, továbbá utalt a Kúria Mfv.II.10.071/2015. számú, valamint az Mfv.III.10.456/2014/4. számú végzésében rögzített megállapításaira.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte azzal, hogy a szolgálati időt elismerő támogatás a Hszt. rendszerén kívül került szabályozásra, sem az illetmény, sem az egyéb juttatások kedvezmények kategóriába nem sorolható, ezért a rögzített nyugdíj összegének meghatározásakor nem számítható be. Hivatkozott arra, hogy az Mfv.III.10.456/2014/4. számú kúriai döntés egyedi ügyben hozott határozat, ezért a bíróságot nem köti, ugyanakkor a Kúria Mfv.II.10.071/2015. számú ítélete értelmében az a körülmény, miszerint a folyósított támogatást a bérjegyzéken az illetménnyel együtt számolta el a munkáltató, illetőleg abból adó- és járuléklevonást eszközölt adójogi kérdés, önmagában a támogatás jogcímét nem alakítja át, vagyis az illetmény összegétől független, külön jogszabályban szabályozott juttatás, tehát elismerhető jövedelemként nem minősíthető.

Az elsőfokú ítélet

- [6] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a társadalombiztosítási szervek határozatait hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

- [7] A bíróság ítéletében hivatkozott a Rendelet 1. § a)-b) pontok rendelkezéseire, megállapítva, hogy az „ellátás” bevezetésének célja, hogy a fizetés és a nyugdíj közötti különbséget kiegyenlítésére tekintettel a hivatásos állományú tovább szolgáljon. A szolgálati idő támogatásra vonatkozó megállapodás feltételhez kötötten és önkéntes alapon jött létre, az ORFK utasítás szabályozta a támogatás folyósításának feltételét és rendszerét.
- [8] A bíróság idézte a Hszt. 181. § (3) bekezdés, 183. § (1), (3)-(4) bekezdéseit, 184. §-a, a Tny. 22. § (1) bekezdés c) pontja, a Tbj. 4. § k) pont 1. alpontja, az Szja. törvény egyes rendelkezéseit, továbbá utalt a Kúria Mfv.III.10.456/2014/4. és az Mfv.III.10.071/2015/7. számú határozataira.
- [9] A bíróság megállapította, hogy a támogatás kifizetése adóelőleg és járulékok levonásával történt, az járulékalapot képező jövedelemnek minősül, jogi természetét tekintve pedig kvázi illetmény jellegű juttatás, amely ellátást a nyugdíj alapba be kell számítani. Az alperes által hivatkozott Mfv.II.10.071/2015/7. számú, más ügyben hozott határozat nem tartalmaz olyan megállapítást, hogy a támogatás nem tekinthető járulékalapot képező jövedelemnek és azt a nyugdíjösszeg megállapításakor figyelmen kívül kellene hagyni; mindezek miatt az alperes az új eljárás során a ténylegesen nyújtott támogatás beszámítására köteles.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérve. Másodlagosan alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a bíróság új eljárásra utasítását is kérte. Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő, mert a bíróság a megállapított tényállásból okszerűtlen következtetést vont le és döntése a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (továbbiakban: Khtv.) 19. §-a, Hszt. 181. § (3) bekezdése és a 183. § (1)-(2) és (4) bekezdése rendelkezéseibe ütközik.
- [11] Az alperes érvelése szerint a nyugdíj rögzítés során a szolgálati nyugdíj összegét a Hszt. 2011. december 31-én hatályos 183. § (1) bekezdése alapján kellett megállapítani. Az alperes álláspontja szerint a Hszt. 183. § (4) bekezdése taxatív felsorolja az illetmények és az illetmény jellegű juttatásokat, mely felsorolás kiterjesztő értelmezésének nincs helye, így a szolgálati időt elismerő támogatás nem alapilletmény, nem illetmény-kiegészítés, nem illetménypótlék és nem minősül a 2009. január 1-jét megelőzően hatályos szabályok szerinti külön juttatásnak és jutalomnak.
- [12] Az alperes nem vitatta, hogy az ORFK utasítás alapján - amely nem jogszabály - a támogatás összegéből a munkáltató adó- és járuléklevonást eszközölt. Az alperes a Hszt. 181. § (3) bekezdése és a Tny. 22. § (1) bekezdése rendelkezéseit idézve megállapította,

hogy a Tny. mint mögöttes szabályhoz képest a Hszt. szűkítő tartalmú speciális szabályt tartalmaz az átlagszámítási időszakra vonatkozóan a nyugdíj alapjának meghatározásához figyelembe vehető keresetekre és jövedelmekre. A szolgálati nyugdíj meghatározása tekintetében a Hszt. 183. § (4) bekezdése, a Tny. 22. § (1) bekezdésében foglaltaktól eltérő szabályokat határozott meg, ezért a Hszt. rendelkezései, mint speciális szabályok megelőzik a Tny. általános rendelkezéseit, így a Tny. szabályaira a bíróság tévesen utalt vissza.

- [13] Az alperes elfogadta, hogy a szolgálati időt elismerő támogatás nyugdíjjárulék alapot képez, azonban - véleménye szerint - a támogatás összegét csak a társadalombiztosítási törvényben szabályozott öregségi nyugdíj alapját képező átlagkereset számításához lehet figyelembe venni, a Tny. 22. § rendelkezései alapján a szolgálati nyugdíj alapját képező átlagkereset számításához nem, ezért a bíróság ezzel ellentétes megállapítása téves. Az alperes felülvizsgálati érvelése szerint a szolgálati nyugdíj összegénél figyelembe vehető juttatások meghatározása során a Tny. 22. § (1) bekezdés rendelkezése nem alkalmazható, nem lehet a nyugdíjjárulék alapot képező jövedelmek teljes körét figyelembe venni, hiszen arra csak akkor kerülhetne sor, ha azokról a Hszt. nem rendelkezne. A Hszt. 183. § (4) bekezdése azonban taxatív felsorolja a szolgálati nyugdíj összegébe beszámítható illetmények és illetmény jellegű juttatások körét.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A felülvizsgálati kérelem nem alapos az alábbiak szerint.
- [15] A Kúria több döntésében (Mfv. III. 10.494/2016/5., Mfv. III. 10.429/2016/5., Mfv. III. 10.436/2016/5., Mfv. III. 10.450/2016/6., Mfv. III. 10.296/2016/4., Mfv. III. 10.434/2016/3., Mfv. III. 10.408/2016/3., Mfv. III. 10.412/2016/6.) rámutatott: „ A Khtv. 19. §-a a rendelkezés hatálya alá tartozó személyek részére a Hszt. 2011. december 31-én hatályos szabályai alkalmazásával szolgálati nyugdíj folyósítás nélküli megállapítását írja elő. A 2011. december 31-én hatályos Hszt. a hivatásos állomány tagját megillető nyugellátásokról a 181. § (1)-(3) bekezdésében rendelkezett, a szolgálati nyugdíjra való jogosultság részletszabályait a 182. §-184. §-ai tartalmazták.
- [16] A Hszt. 181. § (1) bekezdése a szolgálati nyugdíj és a hivatásos állomány tagját megillető egyéb nyugellátások esetében a Tbj., Tny., valamint a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény rendelkezéseit a Hszt.-ben meghatározott eltérésekkel rendelte alkalmazni. A 183. § (1) és (2) bekezdése a szolgálati nyugdíj összegét a szolgálati viszony megszűnését közvetlenül megelőző 365 nap alatt a szolgálati viszony keretében elért, a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló illetménynek és illetmény jellegű juttatásoknak az elért jövedelemből levont

egészségbiztosítási járulék, nyugdíjjárulék, magán-nyugdíjpénztári tagdíj, valamint munkavállalói járulék összegével, továbbá a fennmaradó összegre képzett személyi jövedelemadó összegével csökkentett összege havi átlaga alapján rendelte megállapítani azzal, hogy az összeg kiszámításánál alkalmazni kell a társadalombiztosítási jogszabályokban az öregségi nyugdíj megállapításánál előírt korlátozásokat. A Hszt. 183. § (4) bekezdése szerint az (1) és (3) bekezdésben említett illetményen és illetmény jellegű juttatáson az alapilletményt, az illetménykiegészítést, az illetménypótlékot, a 2009. január 1-jét megelőzően hatályos szabályok szerinti külön juttatást és a jutalmat kell érteni.

[17] A Hszt. felülvizsgálati kérelemben megjelölt fenti rendelkezései és azoknak a Tny., a Tbj. és az Szjativ. jogerős ítéletben felhívott rendelkezései együttes alkalmazása tárgyában a Kúria korábban, az Mfv.III.10.456/2014/4. és az Mfv.III.10.409/2016/4. számú határozataiban már állást foglalt. E határozatokban a Kúria rámutatott arra, hogy a nyugellátás összege megállapításának alapja - mind a Tny., mind a Hszt. rendelkezései szerint - a bevallott és megfizetett járulék, a járulékfizetési kötelezettség alapvető feltétele pedig a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony és a járulékalapot képező jövedelem megléte, amelyről a Tbj. rendelkezik. A Tbj. 4. § k) pont 1. alpontja szerint járulékalapot képező jövedelemnek az Szjativ. szerint összevont adóalapba tartozó, az önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításánál figyelembe vett jövedelem. Az Szjativ. alapján önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben vagy egyébként az e tevékenysége alapjául szolgáló jogviszonyára tekintettel megszerez [16. § (3) bekezdés]; az Szjativ. rendelkezéseiből következően minden, az összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevétel, amelyet az adóelőleg számításánál figyelembe kell venni, járulékalapot képező jövedelem. A szolgálati időt elismerő támogatás a nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapot nem képező juttatások között nem szerepel, a hivatásos állományúak a járulékalapot képező jövedelmük [Tbj. 4. § k) pont 1. alpont] után nyugdíjjárulékot, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot - a Tbj. 24. § a)-b) pontban felsorolt juttatások kivételével - fizetnek [Tbj. 19. §, 21. §].

[18] A Kúria a fenti határozatokban arra a következtetésre jutott, hogy a hivatásos állományúak részére a nyugdíjazás helyett további szolgálat vállalás és teljesítés, azaz munkavégzés ellentételezéseként fizetett, a Hszt. 183. § (1) bekezdésében meghatározott, valamint a (4) bekezdésben felsorolt illetmény elemekkel azonos levonásokkal terhelt juttatást, rendeltetését figyelembe véve, és függetlenül attól, hogy azt a Hszt. külön nem nevesítette, a nyugdíj alapjául szolgáló átlagkeresetbe be kell számítani.

- [19] A munkaügyi bíróság döntését a fenti határozatban foglaltakkal azonos jogértelmezés eredményeként hozta meg, az alperes olyan további érvet, ami az attól való eltérést indokolná, nem adott elő. A munkaügyi bíróság helyesen foglalt állást arról is, hogy az Mfv.II.10.071/2015/7. számú határozat - a perek eltérő tárgyára tekintettel - nem irányadó. Az utóbbi határozatban a Kúria munkaügyi jogvitában, munkajogi jogintézmény, nevezetesen jogalap nélkül kifizetett illetmény visszakövetelésének határideje, a jelen perben társadalombiztosítási jogi jogintézmény, a szolgálati nyugdíj alapja, összegének meghatározása kérdésében foglalt állást. E határozatok az alkalmazott jogszabályok eltéréseire és más jogszabályokkal való együttes értelmezésére tekintettel sem állnak egymással ellentétben; az, hogy a további szolgálatteljesítésért járó díjazás a visszakövetelés és a nyugdíj alapjául szolgáló átlagkeresetbe való beszámítás szempontjából más megítélés alá esik, nem jelent ellentmondást.
- [20] A felülvizsgálati kérelemben felhozott további kifogások kapcsán a Kúria rámutat arra is, hogy a munkavégzésért járó díjazások közterheinek meghatározása - az Alaptörvényből [I. cikk (3) bekezdés, 8. cikk (3) bekezdés b) pont, 36. cikk (1)-(2) bekezdés, 40. cikk] következően - az Országgyűlés hatáskörébe tartozik, törvényhozási tárgykörbe tartozó kérdésekről, adó- és járulékfizetési kötelezettség előírásáról a munkáltatók érvényesen, belső szabályzatokban, vagy utasításokban nem rendelkezhetnek. Téves ezért az alperes azon érvelése is, miszerint a felperes a támogatás beszámítására azért nem tarthat igényt, mert az abból való levonások jogszabálynak nem minősülő munkáltatói aktuson (ORFK utasítás) alapultak."
- [21] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben felhívott jogszabályokat, ezért azt - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [22] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség viseléséről való döntést a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte.
- [23] A Kúria a felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a Tny. 81. § alapján határozott.
- [24] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria tárgyaláson kívül bírálta el (Pp. 274. § (1) bekezdés).

Budapest, 2016. november 9.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

tisztviselő